

5.7 UMĚNÍ A KULTURA

Obsah

5.7 UMĚNÍ A KULTURA	1
HUDEBNÍ VÝCHOVA	2
VÝTVARNÁ VÝCHOVA	12

Hudební výchova

HUDEBNÍ VÝCHOVA

5.7	Vzdělávací oblast	Umění a kultura
5.7.1	Vzdělávací obor	Hudební výchova
5.7.1.1	Vyučovací předmět	HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova má za cíl rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímání uměleckého díla. Vede žáka k porozumění a k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu. Dle vlastních dispozic k rozvíjení rytmických, melodických a pohybových dovednostem.

Vyučovací předmět má časovou dotaci v každém ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá ve třídách s využitím přehrávací techniky a dalších doprovodných nástrojů.

Hudební činnosti ovlivňují a doplňují ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především vedou k rozvoji jeho hudebnosti. Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, stupnicovém i sborovém zpěvu, své individuální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci. V neposlední řadě je dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého vlastního zájmu a citění

Cílem je naučit se a rozpoznat hudební díla, základní tance různých stylových období, orientovat se v proudu znějící hudby, vnímat užité hudebně výrazných prostředků a poznávat souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- ✓ klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- ✓ používá vhodné učební pomůcky (rytmika atd.)
- ✓ předkládá dostatek informačních zdrojů (nahrávky, internetové novinky)

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ✓ motivuje žáka k samostatné práci s hudebními materiály
- ✓ zadává úkoly k posílení schopností žáka využívat vlastních zkušeností
- ✓ vede žáka k využití tvůrčího přístupu při řešení zadaných úloh
- ✓ klade důraz na analýzu přečtených textů a kritickému posouzení jejich obsahu
- ✓ klade důraz na analýzu poslechových skladeb

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ✓ vede žáka k zodpovědnému přístupu při práci s komunikačními nástroji internetu
- ✓ učí žáka respektovat zásady účinné komunikace při tvorbě prezentací

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ✓ zařazuje práci ve skupině, klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu
- ✓ uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům se specifickými poruchami
- ✓ ve výuce vytváří přátelskou atmosféru, posiluje sebevědomí žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel:

- ✓ respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- ✓ podporuje u žáků zájem o umělecká díla a projevování pozitivních postojů k ochraně kulturního dědictví, upevňuje jejich vlastenecké cítění
- ✓ aktivně zapojuje žáky do kulturního dění (soutěže, hry a další kulturní akce)

Kompetence pracovní

Učitel:

- ✓ rozvíjí u žáka smysl pro plnění povinností- vyžaduje a kontroluje pravidelnou připravenost žáka na výuku
- ✓ zadává samostatné práce a vede žáka k vyhledávání a shromažďování informací z oblasti hudby ze všech dostupných zdrojů

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
 Vyučovací předmět: **Hudební výchova**
 Ročník: **6. ročník**

Rozpracované výstupy z předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky (možné formy a metody práce...)
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Seznamuje se se základními hudebními výrazovými prostředky (melodie, rytmus, harmonie, dynamika , barva). ❖ Osvojuje si základní pravidla záznamu na notovou osnovu. Seznamuje se s lidovou písní, s její vokální i instrumentální podobou. ❖ Seznamuje se se stupnicemi (durové, mollové), intervaly, akordy. ❖ Poznává některé hudební formy, rozlišuje různé druhy písní, umí je zazpívat. Seznamuje se s operní, operetní a muzikálovou tvorbou. ❖ Seznamuje se s některými slavnými hudebními skladateli, jejich životem a tvorbou ❖ Doprovází písně pomocí ostinata 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Noty, pomlky, takty, značky ➤ Notová osnova, notový zápis. Zpěv lidových písní ➤ Základní stupnice ➤ Ukázky z nejznámějších oper, operet, muzikálů na CD ➤ Životopisy skladatelů a jejich tvorba dle učebnic 	<ul style="list-style-type: none"> • Mediální výchova (vnímání mediálního sdělení) • Literární výchova • Dějepis, literární výchova 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vyřukávání rytmu ✓ Cvičení hlasu, jednoduché hudební nástroje ✓ Zpěv, poslech ✓ Zajímavé životní osudy

❖ Interpretuje vybrané lidové a umělé písně			
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
 Vyučovací předmět: **Hudební výchova**
 Ročník: **7. ročník**

Rozpracované výstupy z předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky (možné formy a metody práce...)
❖ Charakterizuje hudební sloh ❖ Určí znaky románské hudby a rozliší jednotlivé skladby ❖ Vyjmenuje znaky gotické hudby ❖ Orientuje se v hlavních rozdílech mezi hudbou gotickou a renesanční ❖ Určí typické znaky barokní hudby, charakterizuje serenádu	❖ Hudební slohy ❖ Románský sloh -píseň Hospodine, pomiluj ny -Svatý Václave -Dřevo se listem odívá ❖ Gotický sloh -gotický chorál -Ktož jsú Božie bojovníci -hudba doby Karla IV. ❖ Renesanční hudba -kánon -Kryštof Harant ❖ Barokní hudba v Čechách - serenáda -P. J .Vejvanovský , A. Michna z Otradovic ❖ Barokní hudba mimo Čechy -fuga	<ul style="list-style-type: none"> • Přírodopis, • Tělesná výchova • Dějepis • Český jazyk a literatura • Občanská výchova 	✓ Rytmická cvičení, soutěže, hry ✓ Nácvik písní ✓ Interpretace ✓ Poslech vybraných skladeb

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Orientuje se v pojmech fuga a polyfonie, vyjmenuje nejznámější hudební skladatele ❖ Charakterizuje význam hudby národního obrození, vyjmenuje autory Hymny, určí základní formy ústní lidové slovesnosti ❖ Uvede hlavní představitele českého a světového klasicismu ❖ Vyjmenuje znaky romantismu v hudbě, opery B. Smetany, A. Dvořáka a jednotlivé části symfonické básně Má vlast ❖ Doprovází písně pomocí ostinata ❖ Interpretuje vybrané lidové a umělé písně ❖ Pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu ❖ Uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl ❖ Rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru 	<ul style="list-style-type: none"> -polyfonie J.S.Bach, G.F. Handel ❖ Hudba národního obrození a její role ve společenském a politickém životě -F. Škroup, J.K.Tyl – Fidlovačka -ústní lidová slovesnost ❖ Klasicismus -Stamic, Rejcha, Mysliveček -význam českých hudebníků ve světě -Haydn, Mozart, Beethoven -sonáta, symfonie ❖ Romantismus -charakteristické znaky -B. Smetana – opery, symfonická básně -A. Dvořák – Slovanské tance ❖ Romantismus v Evropě -R. Wagner, C. Debussy 		
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
 Vyučovací předmět: **Hudební výchova**
 Ročník: **8. ročník**

Rozpracované výstupy z předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky (možné formy a metody práce...)
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Charakterizuje populární hudbu a podmínky vzniku jazzu ❖ Uvede hlavní znaky afroamerické hudby ❖ Orientuje se ve významných osobnostech světového a českého jazzu ❖ Vyjmenuje hlavní rysy rockové hudby ❖ Určí rozdíly mezi art rockem, punkem ❖ Orientuje se v populární hudbě let 1990 – 2000 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dějiny populární hudby – zrození jazzu ➤ Afroamerická hudba <ul style="list-style-type: none"> - spirituály -blues -boogie woogie -ragtime ➤ Historický a tradiční jazz <ul style="list-style-type: none"> -L.Armstrong, E.Fitzgeraldová -G. Gershwin ➤ Jazz u nás <ul style="list-style-type: none"> -R. A. Dvorský, J. Ježek ➤ Rock – vznik, hlavní rysy <ul style="list-style-type: none"> -60. Léta -hippies ➤ Art rock, punk, nová vlna ➤ Rock 1990 – 2000 	<ul style="list-style-type: none"> • Dějepis • Mediální výchova • Český jazyk a literatura 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rytmická cvičení, soutěže, hry ✓ Hlasové rozcvičky ✓ Poslech vybraných CD ✓ Nácvik vybraných písní ✓ Interpretace písní ✓ Diskuse a argumenty k obhajobě oblíbené hudby ✓ Referáty

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Charakterizuje folklor a folk ❖ Uvede hlavní žánry hudebního divadla a nejznámější autory ❖ Interpretuje vybrané lidové a umělé písně ❖ Rozeznává různé hudební žánry ❖ Uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Folk u nás a v zahraničí ➤ Hudební divadlo a film 		
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
 Vyučovací předmět: **Hudební výchova**
 Ročník: **9. ročník**

Rozpracované výstupy z předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky (možné formy a metody práce...)
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Vysvětlí rozdíl mezi umělé a přirozené hudbou ❖ Vyjmenuje hlavní představitele Osvobozeného divadla a jeho charakter ❖ Orientuje se v hlavních pojmech ❖ Charakterizuje písně 50.let ❖ Uvede hlavní představitele Semaforu ❖ Určí hlavní znaky big beatu ❖ Orientuje se ve „vážné“ hudbě po 2. sv. válce ❖ Vyjmenuje nejdůležitější interprety ❖ Charakterizuje českou populární hudbu po r.1989 ❖ Interpretuje vybrané lidové a umělé písně 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Umělé a přirozené hudby ➤ Osvobozené divadlo ➤ Trampská píseň ➤ Písně 50. let ➤ Divadla malých forem, Semafor ➤ Big beat ➤ „Vážná“ hudba po 2. Světové válce ➤ 70. a 80. léta v populární hudbě ➤ Česká populární hudba po r. 1989 	<ul style="list-style-type: none"> • Dějepis • Mediální výchova • Český jazyk a literatura 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rytmická cvičení, hry soutěže ✓ Hlasové rozcvičky ✓ Poslech vybraných CD ✓ Návčik písní ✓ Interpretace ✓ Referáty ✓ Diskuse

<ul style="list-style-type: none">❖ Rozeznává různé hudební žánry❖ Pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu❖ Uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl			
---	--	--	--

Výtvarná výchova

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

5.7	Vzdělávací oblast	Umění a kultura
5.7.2	Vzdělávací obor	Výtvarná výchova
5.7.2.1	Vyučovací předmět	VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výtvarná výchova tvoří společně s hudební výchovou celek oblasti Umění a kultura. Vede žáka k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků na úrovni smyslových dispozic a úrovni subjektivně osobnostní a sociální. Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy (s obrazem, sochou, designem, architekturou, novými médii, apod.), které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Vizuálně obrazné znakové systémy zahrnují znakové systémy výtvarného umění různých etap a stylů, ale také ostatní produkty vizuální kultury. Pojetí vizuálně obrazných znaků je z principu pojetím tvořivým a předpokládajícím experimentální fázi vzniku těchto znaků a jejich ověřování poznáváním a komunikací.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova má časovou dotaci v 6. ročníku 2 hodiny týdně, v 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. ročníku 1 hodina týdně a v 9. ročníku 1 hodina týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebnách informatiky, neboť využíváme všech dostupných výukových programů. Také pracujeme mimo školu (práce v plenéru).

Ve výtvarné výchově žáci poznávají prostředky výtvarného jazyka a všestranně se prohlubuje senzibilita žáka. Prostřednictvím tvůrčích činností zaměřených na vnímání, tvorbu a interpretaci se rozvíjí smyslové vnímání, schopnost vyjadřovat a prezentovat emoce, představy, pocity, zkušenosti a myšlenky. Pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci, zlepšovat jemnou motoriku a získávat tak všestranné dovednosti.

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova napomáhá k rozvíjení tvořivosti a vnímavosti k sobě samému i okolnímu světu. Vytváří příležitosti pro vzájemnou spolupráci, toleranci a napomáhá utváření postojů a hodnot. Je realizován prostřednictvím tvůrčích činností. Při těchto činnostech žák pracuje se znaky s ustáleným významem i se znaky proměnlivého významu.

Žák je veden k poznání a porozumění umění prostřednictvím vědomé reflexe a vlastní tvorby, sledování a hodnocení umění na pozadí historických, společenských a technologických změn, k chápání umění jako specifického způsobu komunikace.

Do vyučovacího předmětu výtvarná výchova jsou zařazena průřezová témata:

- Environmentální výchova: Vztah člověka k přírodě; Ekosystémy; Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Jsme Evropané; Evropa a svět nás zajímají
- Osobnostní a sociální výchova: Poznávání lidí; Kreativita, sebepoznání a sebepojetí; Komunikace; Hodnoty, postoje, praktická etika; Rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Mediální výchova: Práce v realizačním týmu; Tvorba mediálního sdělení; Fungování a vliv médií ve společnosti
- Multikulturní výchova: Lidské vztahy; Multikulturalita
- Výchova demokratického občana: Principy demokracie

Výchovné a vzdělávací strategie

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání (skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty)

Kompetence k učení:

Učitel:

- ✓ zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- ✓ využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ✓ zadává úkoly takovým způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- ✓ předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ✓ dohlíží na dodržování etiky komunikace- respektování originálních i nezdařených názorů, naslouchání,...
- ✓ klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami – písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků,..

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ✓ podle potřeby žákům pomáhá v činnostech a dodává jim sebedůvěru
- ✓ v průběhu výuky umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- ✓ v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

Učitel:

- ✓ podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů
- ✓ podporuje u žáků zájem o umělecká díla

Kompetence pracovní

Učitel:

- ✓ vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- ✓ požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
 Vyučovací předmět: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**
 Ročník: **6.**

Rozpracované výstupy z předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky (možné formy a metody práce...)
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Vybrává a samostatně vytváří a pojmenovává bohatou (co nejširší) škálu vizuálně obrazných elementů, zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. ❖ Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků ❖ Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem. ❖ Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy. ❖ Vytváří společné kompozice v prostoru, své představy dokáže převést do objemových rozměrů. ❖ Dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kresebné studie: <ul style="list-style-type: none"> - linie, tvar, objem - jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru - jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus ➤ Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů: <ul style="list-style-type: none"> - spirály, elipsy - rytmus, řazení, prolínání, množení, - přímka, křivka - vyvažování ➤ Rozvíjení smyslové citlivosti: <ul style="list-style-type: none"> - souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů - Např. tvary ze zmačkaného papíru, sluch výtvar. zpracování hudebních motivů - vyvažování ➤ Plastická tvorba: <ul style="list-style-type: none"> - papír, drát, hlína ➤ Malba <ul style="list-style-type: none"> - teorie barev 	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> -rozvoj schopností poznávání • Hudební výchova (nahrávky) • Dějepis (historická období) • Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> -lidské aktivity, životní prostředí • Český jazyk a literatura <ul style="list-style-type: none"> -báje a pověsti • Dějepis <ul style="list-style-type: none"> -hieroglyfy, výzdoba pyramid • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> -Jsme Evropané • Mediální výchova <ul style="list-style-type: none"> -Tvorba mediálního sdělení • Dějepis 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru, zátiší ✓ Stavba živé přírody, kříženec, emocionální malba. ✓ Např. ulice (vystřihování a lepení postav a objektů na plochu- společná práce) ✓ Ilustrace řeckých bájí a pověstí ✓ Technický výkres – fantastický stroj (vynález století) ✓ Např. koláž, tisk z koláže, lepení a barvení těstovin, rozfoukávání tuš, čemu se rád věnuji, fantastická planeta, voňavé obrázky (koření) ✓ Např. malba na sklo, vitráž, vystřihování, vyřezávání ✓ Např. můj spolužák, můj kamarád

<ul style="list-style-type: none"> ❖ K tvorbě užívá některé z metod současného výtvarného umění (fotografie, video, animace, ...) ❖ Seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy. ❖ Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření. ❖ Využívá znalosti o základních barvách, druhotných a doplňkových k osobitému výtvarnému vyjádření. □ ❖ Zvládá kompozici, osobitě stylizuje vizuální skutečnost, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše. ❖ Využívá dekorativní postupy – rozvíjí si estetické cítění. ❖ Výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům. ❖ Užívá vizuální obrazná vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě. 	<ul style="list-style-type: none"> - teplé a studené barvy - barvy příbuzné ➤ Plastická a prostorová tvorba: - společná práce na jednom objektu - komunikace, koordinace. ➤ Nauka o perspektivě: z geometrických tvarů: - paralelní a šikmá - velikost objektů - umístění postav na plochu ➤ Práce s www stránkami - subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů (kombinované techniky) - ve vlastní tvorbě uplatnění poznatků, zkušeností, prožitků a představ ➤ Přírodní motivy: Práce s www stránkami - neživá příroda, rostliny, živočichové, vesmír, události, bytosti, člověk, náš svět ➤ Zvětšování, zmenšování: - makrokosmos, mikrokosmos - celek, polodetail, detail ➤ Lidská figura: - tvarová stylizace. - tvarová a barevná kompozice. 	<p>-Řecko, Řím, Mezopotámie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mediální výchova • Český jazyk a literatura (poezie a próza s tématy svátků) 	
---	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none">➤ Dekorační práce:<ul style="list-style-type: none">- využití tvaru, linie- kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů ➤ Písmo a užitá grafika:<ul style="list-style-type: none">- například: plakát, reklama, obal na knihu, obal na CD, časopis ➤ Tematické práce:<ul style="list-style-type: none">-Velikonoce, Vánoce- vkusná výzdoba interiéru- dekorativní předměty ➤ Subjektivní výtvarné vyjádření reality ➤ Vnímání okolních jevů.		
--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA
Ročník: 7.

Rozpracované výstupy z předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky (možné formy a metody práce...)
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Vybírání a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, poznání a představ. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. Uvědomuje si možnost kompozičních postupů a přístupů. ❖ Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zachycení zkušeností získaných sluchem, hmatem a pohybem. ❖ Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy. Hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací. ❖ Rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu. ❖ Využívá dekorativních postupů- rozvíjí si estetické citění. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prvky vizuálně obrazných vyjádření (kreslené etudy) objem, tvar, linie – šrafování. Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky Experimentální seskupování, řazení, zmenšování, zvětšování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru. ➤ Rozvíjení smyslové citlivosti. Přenášení prostoru na plochu. Záznam myšlenek, emocí, autentických smyslových zážitků. ➤ Barevné vyjádření. Byzantské, arabské umění. Odstín sytost, tón, kontrast, harmonie jemné rozdíly – využití ➤ Kategorizace představ, poznatků, zkušeností, prožitků. 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV = Osobnostní a sociální rozvoj • EV = Environmentální výchova • D= Dějepis • MKV=Multikulturní výchova • MDV = Mediální výchova • ČJ = Český jazyk a literatura • EGS = Výchova k myšlení v evrop. a globál. souvislostech • OSV - rozvoj schopností poznávání • EV – vztah člověka k prostředí OSV – rozvoj schopností poznávání • D – byzantské, arabské umění 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Např. přírodní děje, jejich vznik a průběh (sopka, vichřice, mlha, bouře víry, mraky,...) ✓ Např. rok (měsíce), kalendář Např. vzhled interiéru, oděv, ... ✓ Např. výtvarné náměty z Asie, Afriky a Ameriky (masky, kaširování) ✓ Např. orientační tabule do architektury ✓ Např. vyjádření pocitů pomocí barev, špatná a dobrá nálada, ... ✓ Např. kolorovaná kresba – rozvíjení jednotné výchozí situace ✓ Např. charakteristické stavby román. slohu. ✓ Např. gotické vitráže.

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality. ❖ Užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích. ❖ Uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace vizuálně obrazných vyjádření. ❖ Vytváří společné kompozice v prostoru-instalace. Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci. ❖ K tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Užité grafika. Písmo – styly a druhy písma. Tematické práce (Vánoce, Velikonoce, pálení čarodějnic). ➤ Vlastní prožívání. Interakce s realitou. ➤ Událost-originální dokončení situace, vyprávění výtvarnými prostředky. ➤ Práce s uměleckým dílem. Experimenty s reprodukcemi uměleckých děl (hledání detailů, základních geometrických tvarů, deformování, skládání, dotváření kresbou a barvou). ➤ Architektura (poznávání hlavních architektonických znaků různých slohů) ➤ Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci. Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice. 	<ul style="list-style-type: none"> • EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí • MKV – multikulturalita OSV - kreativita • MDV, ČJ – tvorba mediálního sdělení • OSV – sebepoznání a sebepojetí • ČJ – literární texty • EGS – Evropa a svět nás zajímá • D - románský sloh, gotický sloh, renesanční sloh • D – doba gotiky 	
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
 Vyučovací předmět: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**
 Ročník: **8.**

Rozpracované výstupy z předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky (možné formy a metody práce...)
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Vybírání a samostatně vytváří bohatou škálu viz. obr. elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností. ❖ Orientuje se v grafických technikách. ❖ Interpretuje umělecká vizuál. obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. ❖ Rozvíjí se v estetickém cítění – využívá dekorativních postupů. ❖ Správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor. ❖ Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kreslené etudy. Etuda s linií jako výtvarným prostředkem. Různé typy zobrazení (pohledy, rovnoběžné promítání). Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě. ➤ Linoryt, tisk z koláže ➤ R Práce s uměleckým dílem. Teoretické práce – renesance, baroko, klasicismus – na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování. Pozorují, porovnávají a zařazují do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV = Osobnostní a sociální rozvoj • EV = Environmentální výchova • D= Dějepis • MKV=Multikulturní výchova • MDV = Mediální výchova • ČJ = Český jazyk a literatura • EGS = Výchova k myšlení v evrop. a globál. souvislostech • OSV - rozvoj schopností poznávání • ČJ – ex libris OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Např. Ex libris ✓ Např. vitráž z barevných papírů. ✓ Např. kresba zátiší s geometrickými a měkkými tvary. ✓ Např. proměny všedních předmětů – PET lahve. ✓ Např. zátiší, mnoho zemí – jeden svět, rozdílné kvality obalu Země

<p>kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy. ❖ Užívá perspektivních postupů. ❖ K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií – počítačová grafika, fotografie, video, animace. ❖ Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření. 	<p>okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) – renesance, baroko</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Tematické práce – Vánoce, Velikonoce – jak se slaví v jiných zemích. Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky. ➤ Zdokonalování technik kresby – způsoby stínování, kontrast. ➤ Práce s netradičními materiály. ➤ Objemové vyjádření námětu barvami – doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné. ➤ Lineární perspektiva – sbíhavá, úběžníková. ➤ Práce s internetem – vyhledávání www stránek – orientace. ➤ Správná technika malby – zvládnutí větší plochy. 	<ul style="list-style-type: none"> • D, ČJ – renesance, baroko, klasicismus, romantismus EGS – Jsme Evropané OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti • EGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – kooperace a kompetice • OSV – rozvoj schopností poznávání • EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV – sebepoznání a sebepojetí • Z – mapa světa, obal Země EV – vztah člověka k prostředí • D – renesance – objev perspektivy • MDV – fungování a vliv médií ve společnosti • D – historické souvislosti 2. poloviny 19. stol. a přelomu 19. a 20. století 	
--	---	---	--

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**
 Vyučovací předmět: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**
 Ročník: **9.**

Rozpracované výstupy z předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky (možné formy a metody práce...)
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Vybírání a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, poznání a představ. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. ❖ Umí užívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření. ❖ Orientuje se v grafických technikách – zvládá tisk z výšky. ❖ Rozlišuje obsah vizuálně obrazných vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění. Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace viz. obraz. vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Techniky kresby – tužka, perko, uhl, rudka. Dynamická kresba. Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu, proměn uvnitř a mezi objekty). ➤ Komplementární barvy – textura. Symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami. Kontrast (světelný, barevný) ➤ Tisk z výšky, plochy, hloubky. ➤ Práce s uměleckým dílem – umění 1.pol. 20.stol. a 2.pol. 20.stol. (např. impresionismus, kubismus, surrealismus) ➤ Seznamují se s hlavními současnými trendy výtvarného 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV = Osobnostní a sociální rozvoj • EV = Environmentální výchova • D= Dějepis • MKV=Multikulturní výchova • MDV = Mediální výchova • ČJ = Český jazyk a literatura • EGS = Výchova k myšlení v evrop. a globál. souvislostech • EV – vztah člověka k prostředí • EGS – jsme Evropané D – historické souvislosti 20.stol. HV – výtvarné směry 20.stol. promítající se v hudbě OSV – hodnoty, postoje, praktická etika 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Např. koloběh vody v přírodě, zátiší s jablky, kresba hlavy. ✓ Např. nenarozené mládě. ✓ Např. PF, přání, ex libris. ✓ Např. jaká byla léta minulá? – graf Svět po zemětřesení. ✓ Např. Já – kombinovaná technika (plastika, asambláž, koláž). ✓ Např. dotváření náhodného tvaru podle svých fantaz. představ – působivé barevné kombinace (chiméra).

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Užívá vizuálně obrazných vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a ve vztazích. ❖ Užívá viz. obraz. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem. ❖ K tvorbě užívá některé metody současného výtvar. umění – počítačová grafika, fotografie, video a učí se s nimi zacházet. ❖ Užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie. Zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé. ❖ Zvládá zachycení pomíjivého okamžiku – skicování. 	<p>umění (instalace, performance, videoart, multimédia, akční umění – akční tvar malby a kresby, land-art, happening).</p> <p>Při práci s uměleckým dílem hledají a pojmenovávají základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické,...)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Společná práce – komunikace. Vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn. ➤ Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly. <p>Uplatňování subjektivity ve vizuálně obrazných vyjádřeních.</p> <p>Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Animovaný film – spolupráce, komunikace. <p>Reklama a propagační prostředky (plakáty, obaly, jednotlivé</p>	<p>Výtvarná řada – výtvarné trendy 20. století.</p> <ul style="list-style-type: none"> • OSV – komunikace EV – ekosystémy • OSV – sebepoznání a sebepojetí • OSV – sebepoznání a sebepojetí • EV – vztah člověka k prostředí 	
--	--	--	--

	<p>propagační materiály, prostředky doplňkové reklamy)</p> <p>➤ Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí – rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí.</p> <p>Prostorová tvorba – modelování.</p> <p>➤ Práce v pleneru. Krajinomalba, frotáž.</p>		
--	--	--	--